

Zbornik sudske prakse

PRESUDA OPĆEG SUDA (drugo vijeće)

24. svibnja 2016.*

„Zajednička vanjska i sigurnosna politika – Mjere ograničavanja protiv određenih osoba i drugih subjekata s ciljem sprečavanja širenja nuklearnog oružja u Iranu – Zamrzavanje financijskih sredstava – Pogreška koja se tiče prava – Pravna osnova – Pogreška u ocjeni – Nepostojanje dokaza“

U spojenim predmetima T-423/13 i T-64/14,

Good Luck Shipping LLC, sa sjedištem u Dubaiju (Ujedinjeni Arapski Emirati), koji zastupaju F. Randolph, QC, M. Lester, *barrister*, i M. Taher, *solicitor*,

tužitelj,

protiv

Vijeća Europske unije, koje zastupaju V. Piessevaux i B. Driessen, u svojstvu agenata,

tuženika,

povodom, kao prvo, zahtjeva za poništenje Odluke Vijeća 2013/270/ZVSP od 6. lipnja 2013. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2013., L 156, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 15., str. 317.), Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 522/2013 od 6. lipnja 2013. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2013., L 156, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 15., str. 312.), Odluke Vijeća 2013/661/ZVSP od 15. studenoga 2013. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2013., L 306, str. 18.) i Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 1154/2013 od 15. studenoga 2013. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2013., L 306, str. 3.), u dijelu u kojem se ti akti odnose na tužitelja, i, s druge strane, zahtjeva za utvrđenje neprimjenjivosti Odluke Vijeća 2013/497/ZVSP od 10. listopada 2013. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2013., L 272, str. 46.) i Uredbe Vijeća (EU) br. 971/2013 od 10. listopada 2013. o izmjeni Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2013., L 272, str. 1.),

OPĆI SUD (drugo vijeće),

u sastavu: E. Martins Ribeiro, predsjednica, S. Gervasoni i L. Madise (izvjestitelj), suci,

tajnik: M. Junius, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 13. siječnja 2016.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

Okolnosti spora

- 1 Ovi predmeti nastali su u vezi s mjerama ograničavanja uvedenima u svrhu stvaranja pritiska na Islamsku Republiku Iran kako bi prestala s nuklearnim aktivnostima koje predstavljaju rizik u pogledu širenja nuklearnog oružja i s razvojem lansirnih sustava nuklearnog oružja.
- 2 Tužitelj, Good Luck Shipping LLC, pomorska je agencija sa sjedištem u Dubaiju (Ujedinjeni Arapski Emirati). On organizira pristajanje plovila, istovar i utovar tereta.
- 3 Vijeće Europske unije 26. srpnja 2010. donijelo je na temelju članka 29. UEU-a Odluku 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Zajedničkog stajališta 2007/140/ZVSP (SL 2010., L 195, str. 39.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 3., str. 220.). Člankom 20. stavkom 1. te odluke predviđeno je:

„[Zamrzavaju se] [s]va financijska sredstva i gospodarski izvori koji su izravno ili neizravno u posjedu, vlasništvu ili pod nadzorom:

[...]

- (b) osobe i subjekti koji nisu obuhvaćeni Prilogom I, a sudjeluju u ili pružaju potporu iranskim osjetljivim djelatnostima širenja nuklearnog oružja ili razvoju sustava ispaljivanja nuklearnog oružja, uključujući putem sudjelovanja u nabavi zabranjenih predmeta, robe, opreme, materijala ili tehnologije, ili osobe i subjekti koji nastupaju u njihovo ime ili po njihovim nalogima ili subjekti koji su u njihovom vlasništvu ili pod njihovom kontrolom, uključujući nezakonitim sredstvima, ili osobe i subjekti koji su pomagali fizičkim osobama i subjektima uvrštenima na popis u izbjegavanju ili kršenju odredbi Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1737 (2006), Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1747 (2007), Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1803 (2008) ili Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1929 (2010) ili ove Odluke kao i drugi vodeći članovi IRGC-a ili IRISL-a i subjekti u njihovom vlasništvu ili pod njihovom kontrolom ili koji nastupaju u njihovo ime, kako su navedeni u Prilogu II.

[...]”

- 4 U Prilogu II. Odluci 2010/413, glavi III., pod naslovom „Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL)”, na popisu drugih subjekata kojima su zamrznuta financijska sredstva upisane su tvrtke nekoliko društava, uključujući IRISL i Hafize Darya Shipping Lines (u daljnjem tekstu: HDSL).
- 5 Nekoliko društava, među kojima i IRISL i HDSL, podnijelo je 8. listopada 2010. tužbu Općem sudu koja je upisana pod brojem predmeta T-489/10, a radi, među ostalim, poništenja Odluke 2010/413, u dijelu u kojem se odnosila na njih.
- 6 Vijeće je 25. listopada 2010., nakon donošenja Odluke 2010/413, donijelo Uredbu (EU) br. 961/2010 o mjerama ograničavanja protiv Irana i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 423/2007 (SL 2010., L 281, str. 1.). Članak 16. stavak 2. Uredbe br. 961/2010 propisuje zamrzavanje financijskih sredstava i gospodarskih izvora koji pripadaju osobama, drugim subjektima ili tijelima nabrojenima u Prilogu VIII. toj uredbi. Nazivi nekoliko subjekata, uključujući IRISL i HDSL, upisani su na popis koji se nalazi u tom prilogu.
- 7 Vijeće je 1. prosinca 2011. donijelo Odluku 2011/783/ZVSP o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2011., L 319, str. 71.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 11., str. 104.) kojom je tužiteljeva tvrtka upisana na popis u Prilogu II. Odluci 2010/413, glavi III.

- 8 Vijeće je istog dana donijelo Provedbenu uredbu (EU) br. 1245/2011 o provedbi Uredbe br. 961/2010 (SL 2011., L 319, str. 11.) kojom je tužiteljeva tvrtka upisana na popis u Prilogu VIII. Uredbi br. 961/2010.
- 9 U Odluci 2011/783 i Provedbenoj uredbi br. 1245/2011 (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz prosinca 2011.) Vijeće je zamrzavanje tužiteljevih financijskih sredstava i gospodarskih izvora obrazložilo na sljedeći način:
- „Društvo koje djeluje u ime IRISL-a. [Tužitelj je osnovan] kako bi zamijeni[o] društvo Oasis Freight Company *alias* Great Ocean Shipping Services, koje je uvršteno na popis EU-a i likvidirano na temelju sudskog naloga. [Tužitelj je] izdava[o] lažne prijevozne isprave za IRISL i subjekte koji su u vlasništvu ili pod nadzorom IRISL-a. [Tužitelj djeluje u ime društava uvrštenih na popis EU-a HDSL i [Safirán Payam Darya Shipping Lines] u Ujedinjenim Arapskim Emiratima. [Tužitelj je osnovan] u lipnju 2011. kao rezultat sankcija kako bi zamijeni[o] društva Great Ocean Shipping Services i Pacific Shipping.”
- 10 Dopisom od 5. prosinca 2011. Vijeće je obavijestilo tužitelja o tome da je uvršten na popise osoba i drugih subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja protiv Irana koji se nalaze u Prilogu II. Odluci 2010/413 i Prilogu VIII. Uredbi br. 961/2010.
- 11 Dopisom od 7. veljače 2012. tužitelj je podnio očitovanje o aktima iz prosinca 2011. i zatražio pristup spisu Vijeća.
- 12 Tužitelj je 9. veljače 2012. podnio tužbu za poništenje akata iz prosinca 2011. u dijelu u kojem su se odnosili na njega. Ta je tužba upisana pod brojem predmeta T-57/12.
- 13 Uredba Vijeća (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana (SL 2012., L 88, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 4., str. 194.) stavila je 23. ožujka 2012. izvan snage Uredbu br. 961/2010. Tužiteljevu tvrtku Vijeće je uvrstilo na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012. Člankom 23. stavkom 2. te uredbe predviđeno je:
- „Zamrzavaju se sva financijska sredstva i gospodarski izvori koji pripadaju, koja su u vlasništvu, s kojima raspoložu ili koja nadziru osobe, subjekti i tijela navedena u Prilogu IX. Prilog IX. obuhvaća fizičke i pravne osobe, subjekte i tijela koja su u skladu s člankom 20. stavkom 1. točkom (b) i točkom (c) Odluke Vijeća 2010/413/ZVSP određeni kao:
- [...]
- (b) fizičke ili pravne osobe, subjekti ili tijela koji pomažu osobi, subjektu ili tijelu s popisa u svrhu izbjegavanja ili kršenja odredaba ove Uredbe, Odluke Vijeća 2010/413/ZVSP ili UNSCR 1737 (2006), UNSCR 1747 (2007), UNSCR 1803 (2008) i UNSCR1929(2010);
- [...]
- (e) pravne osobe, subjekti ili tijela koji su u vlasništvu ili pod nadzorom poduzeća Islamic Republic of Iran Shipping Lines (IRISL) ili djeluju u njegovo ime.”
- 14 Tužiteljevo ime uvršteno je na popis u točki III., B., 43. Priloga IX. Uredbi br. 267/2012 uz isto obrazloženje kao u aktima iz prosinca 2011. (vidjeti točku 9. gore).
- 15 Dopisom podnesenim tajništvu Općeg suda 30. travnja 2012. tužitelj je preinačio svoj tužbeni zahtjev u predmetu T-57/12 kako bi uključio i Uredbu br. 267/2012, u dijelu kojem ga se tiče.

- 16 Dopisom od 31. svibnja 2012. Vijeće je odgovorilo na tužiteljev dopis od 7. veljače 2012. i dostavilo mu osnovne dokumente na temelju kojih je donijelo akte iz prosinca 2011. i uvrstilo ga na popise osoba i drugih subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja protiv Irana, a koji se nalaze u Prilogu II. Odluci 2010/413 i Prilogu VIII. Uredbi br. 961/2010.
- 17 Dopisom od 31. siječnja 2013. tužitelj je Vijeću poslao očitovanje u vezi s uvrštenjem njegove tvrtke na popise osoba i drugih subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja protiv Irana, a koji se nalaze u Prilogu II. Odluci 2010/413 i Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012 (u daljnjem tekstu: sporni popisi).
- 18 Dana 6. lipnja 2013. Vijeće je donijelo Odluku 2013/270/ZVSP o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2013., L 156, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 15., str. 317.) kao i Provedbenu uredbu (EU) br. 522/2013 o provedbi Uredbe br. 267/2012 (SL 2013., L 156, str. 3.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 18., svezak 15., str. 312.). Tim aktima (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz lipnja 2013.) Vijeće je izmijenilo obrazloženje u pogledu toga zašto je tužiteljeva tvrtka uvrštena na sporne popise, i to na sljedeći način:
- „Trgovačko društvo koje posluje u ime IRISL-a. Pod nadzorom [M. F.]. [Tužitelj je osnovan] da zamijeni društvo Oasis Freight Company *alias* Great Ocean Shipping Services, koje je pod sankcijama EU-a i u stečajnom je postupku. [Tužitelj je] izda[o] je lažne prijevozne isprave za IRISL i subjekte u vlasništvu ili pod nadzorom IRISL-a. [Tužitelj djeluje] u ime društava uvrštenih na popis EU-a HDSL i [Safirán Payam Darya Shipping Lines] u Ujedinjenim Arapskim Emiratom. [Tužitelj je osnovan] u lipnju 2011. da, zbog uvedenih sankcija, zamijeni društv[o] Great Ocean Shipping Services.”
- 19 Dopisom od 10. lipnja 2013. Vijeće je dostavilo tužitelju akte iz lipnja 2013. Tužitelj je također obaviješten o mogućnosti da zahtijeva preispitivanje upisa svoje tvrtke na sporne popise i da osporava te akte pred Općim sudom.
- 20 Tužitelj je 16. kolovoza 2013. podnio tužbu pred Općim sudom radi poništenja akata iz lipnja 2013., u dijelu u kojem se na njega odnose. Ta je tužba upisana pod brojem predmeta T-423/13.
- 21 Presudom od 6. rujna 2013., Good Luck Shipping/Vijeće (T-57/12, neobjavljena, EU:T:2013:410) Opći sud prihvatio je tužiteljevu tužbu i poništio akte iz prosinca 2011. i Uredbu br. 267/2012, u dijelu u kojem se odnose na njega, uz obrazloženje da Vijeće nije pružilo dokaz o činjenicama koje su mu stavljene na teret (presuda od 6. rujna 2013., Good Luck Shipping/Vijeće, T-57/12, neobjavljena, EU:T:2013:410, t. 68.).
- 22 Što se tiče vremenskih učinaka poništenja akata iz prosinca 2011. i Uredbe br. 267/2012 koje je utvrđeno presudom navedenom u točki 21. gore, Opći sud odlučio je da u pogledu tužitelja treba zadržati na snazi učinke Odluke 2011/783 sve dok ne nastupe učinci poništenja Uredbe br. 267/2012, do čega je na temelju članka 60. stavka 2. Statuta Suda Europske unije, odstupajući od članka 280. UFEU-a, došlo istekom roka za žalbu iz članka 56. stavka 1. tog Statuta.
- 23 Presudom od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) Opći sud poništio je, među ostalim, Prilog II. Odluci 2010/413, Prilog VIII. Uredbi Vijeća br. 961/2010 i Prilog IX. Uredbi Vijeća br. 267/2012, u dijelu u kojem je tim aktima bilo predviđeno uvrštavanje IRISL-a na sporne popise, uz obrazloženje da Vijeće nije dokazalo da je IRISL pružao potporu širenju nuklearnog oružja (presuda od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453, t. 76.). Nadalje je poništio uvrštenje naziva drugih subjekata osumnjičenih za djelovanje za račun IRISL-a, uključujući HDSL, uz obrazloženje da činjenica na temelju koje su njihovi nazivi uvršteni, to jest da su pod nadzorom IRISL-a ili da djeluju za njegov račun, više ne opravdava donošenje i zadržavanje mjera ograničavanja protiv njih jer za IRISL nije valjano utvrđeno da je pružao potporu širenju nuklearnog oružja (presuda od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453, t. 77.).

- 24 U pogledu vremenskih učinaka poništenja utvrđenog presudom navedenom u točki 23. gore, Opći sud odlučio je da u pogledu IRISL-a i drugih tužitelja, uključujući HDSL i Safiran Payam Darya Shipping Lines (u daljnjem tekstu: SAPID), treba zadržati na snazi učinke Odluke 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2010/644, sve dok ne nastupe učinci poništenja Uredbe br. 267/2012, do čega je na temelju članka 60. stavka 2. Statuta Suda Europske unije, odstupajući od članka 280. UFEU-a, došlo istekom roka za žalbu iz članka 56. stavka 1. tog Statuta.
- 25 Vijeće je 10. listopada 2013. donijelo Odluku 2013/497/ZVSP o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2013., L 272, str. 46.) kao i Uredbu (EU) br. 971/2013 o izmjeni Uredbe br. 267/2012 (SL 2013., L 272, str. 1.) (u daljnjem tekstu zajedno: mjere iz listopada 2013.). Tim aktima izmijenjeni su konkretno opći kriteriji za uvrštenje na popis osoba ili drugih subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja s ciljem sprečavanja širenja nuklearnog oružja u Iranu, a koji se navode u članku 20. stavku 1. točki (b) Odluke 2010/413 i članku 23. stavku 2. točkama (b) i (c) Uredbe br. 267/2012. U njima su, među ostalim, predviđeni novi opći kriteriji za uvrštenje na sporne popise, na temelju kojih se mogu uvrstiti:
- osobe ili drugi subjekti koji su izbjegavali ili kršili odredbe rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda (UNSCR) 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008) i 1929 (2010), Odluke 2010/413 i Uredbe br. 267/2012;
 - osobe ili drugi subjekti koji su pomogli nekoj osobi ili subjektu s popisa u izbjegavanju tih odredbi;
 - osobe ili drugi subjekti koji su u vlasništvu ili pod kontrolom IRISL-a, koji djeluju za njegov račun ili pružaju usluge osiguranja ili druge bitne usluge IRISL-u ili subjektima u njegovu vlasništvu ili pod njegovom kontrolom ili koji djeluju za njegov račun.
- 26 Dopisom od 14. listopada 2013. Vijeće je obavijestilo tužitelja da je poznato s presudom od 6. rujna 2013., Good Luck Shipping/Vijeće (T-57/12, neobjavljena, EU:T:2013:410) i da ga na temelju primjene novih općih kriterija za uvrštenje na popis, utvrđenih mjerama iz listopada 2013., namjerava ponovno uvrstiti na sporne popise. Tužitelju je odredilo da do 1. studenoga 2013. podnese očitovanje.
- 27 Tužitelj se 31. listopada 2013. usprotivio kratkoći roka koji mu je ostavljen za odgovor, od Vijeća je zatražio da potvrdi da njegova tvrtka neće biti ponovno uvrštena na sporne popise, a u protivnom, zatražio je uvid u sve informacije i dokaze na koje se Vijeće oslonilo kao i da mu pošalje obrazložen odgovor na njegov dopis.
- 28 Tužiteljeva tvrtka Odlukom Vijeća 2013/661/ZVSP o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2013., L 306, str. 18.) 15. studenoga 2013. uvrštena je na popis koji se nalazi u Prilogu II. Odluci 2010/413.
- 29 Slijedom toga, tužiteljeva tvrtka istog je dana Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1154/2013 o provedbi Uredbe br. 267/2012 (SL 2013., L 306, str. 3.) uvrštena na popis koji se nalazi u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012.
- 30 U Odluci 2013/661 kao i u Uredbi br. 1154/2013 (u daljnjem tekstu zajedno: akti iz studenoga 2013.) Vijeće je navelo sljedeće obrazloženje:
- „Good Luck Shipping Company LLC kao zastupnik za [HDSL] u Ujedinjenim Arapskim Emiratima pruža ključne usluge [HDSL-u] koji je subjekt uvršten na popis i djeluje u ime IRISL-a.”
- 31 Dopisom od 18. studenoga 2013. Vijeće je, kao odgovor na tužiteljev dopis od 31. listopada 2013., navelo da i dalje smatra da je njegovo ponovno uvrštenje opravdano, da je zato ponovno uvrstilo njegovu tvrtku na sporne popise i da tužitelju odobrava uvid u spis s dokazima na koje se oslonilo.

- 32 Odlukom Vijeća 2013/685/ZVSP od 26. studenoga 2013. o izmjeni Odluke 2010/413 (SL 2013., L 316, str. 46.) i Provedbenom uredbom Vijeća (EU) br. 1203/2013 od 26. studenoga 2013. o provedbi Uredbe br. 267/2012 (SL 2013., L 316, str. 1.) IRISL i HDSL ponovno su, na temelju novih općih kriterija za uvrštenje na popis, utvrđenih mjerama iz listopada 2013., uvršteni na sporne popise.
- 33 Tužitelj je 29. siječnja 2014. podnio tužbu, upisanu pod brojem predmeta T-64/14, protiv akata iz studenoga 2013. i mjera iz listopada 2013.

Postupak i zahtjevi stranaka

- 34 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 16. kolovoza 2013., kako je navedeno u točki 20. gore, tužitelj je pokrenuo postupak radi poništenja akata iz lipnja 2013., u dijelu u kojem se odnose na njega. Ta je tužba upisana pod brojem predmeta T-423/13.
- 35 Nakon djelomične zamjene Općeg suda, predmet T-423/13 dodijeljen je novom sucu izvjestitelju. On je potom raspoređen u drugo vijeće, kojemu je slijedom toga dodijeljen ovaj predmet.
- 36 Tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 29. siječnja 2014., kako je navedeno u točki 33. gore, tužitelj je pokrenuo postupak, upisan pod brojem predmeta T-64/14, radi poništenja akata iz studenoga 2013., u dijelu u kojem se odnose na njega, i radi utvrđenja neprimjenjivosti mjera iz listopada 2013., u dijelu u kojem su te mjere propisivanjem novih općih kriterija za uvrštenje na sporne popise poslužile kao pravna osnova aktima iz studenoga 2013.
- 37 Rješenjem predsjednika drugog vijeća Općeg suda od 17. srpnja 2014. predmeti T-423/13 i T-64/14 spojeni su u svrhu pisanog i usmenog postupka kao i radi donošenja presude u skladu s člankom 50. Poslovnika Općeg suda od 2. svibnja 1991.
- 38 Na prijedlog suca izvjestitelja, Opći sud odlučio je pokrenuti usmeni postupak i, u okviru mjera upravljanja postupkom predviđenih u članku 89. Poslovnika Općeg suda, postavio je pisana pitanja strankama. Stranke su na ta pitanja odgovorile u roku koji im je Opći sud odredio.
- 39 U predmetu T-423/13 tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi akte iz lipnja 2013., u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega;
 - naloži Vijeću snošenje troškova postupka.
- 40 U predmetu T-64/14 tužitelj od Općeg suda zahtijeva da:
- poništi akte iz studenoga 2013., u dijelu u kojem se ti akti odnose na njega;
 - na temelju članka 277. UFEU-a utvrdi da su mjere iz listopada 2013. neprimjenjive;
 - naloži Vijeću snošenje troškova postupka.
- 41 U spojenim predmetima T-423/13 i T-64/14 Vijeće od Općeg suda zahtijeva da:
- odbije tužbe;
 - naloži tužitelju snošenje troškova.

Pravo

Predmet T-423/13

- 42 U prilog osnovanosti tužbe u predmetu T-423/13 protiv akata iz lipnja 2013. tužitelj ističe četiri tužbena razloga. Prvi se temelji na povredi obveze obrazlaganja, drugi na očitoj pogrešci u ocjeni do koje je došlo zbog nepoštovanja općih kriterija za uvrštavanje na sporne popise i nepostojanja dokaza kao i zbog nedostatka pravne osnove, treći na povredi prava obrane i prava na djelotvoran sudski nadzor te četvrti na povredi načela proporcionalnosti i temeljnih prava, poput prava vlasništva, slobode poduzetništva i prava na poštovanje privatnog života.
- 43 Najprije valja ispitati drugi tužbeni razlog.
- 44 Drugim tužbenim razlogom tužitelj u biti ističe dva prigovora. Prvi se temelji na pogrešci u ocjeni i njime se želi istaknuti da su protiv njega prihvaćeni pogrešni razlozi te da Vijeće nije pružilo dokaz o tim razlozima. Drugi se temelji na nedostatku pravne osnove. U prilog drugom prigovoru tužitelj tvrdi, s jedne strane, da se uvrštenje njegove tvrtke na sporne popise temeljilo na uvrštenju IRISL-a, koje je poništeno presudom od 16. rujna 2013., *Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453)*, i, s druge strane, da je poništenje prvog uvrštenja njegove tvrtke na sporne popise nakon presude od 6. rujna 2013., *Good Luck Shipping/Vijeće (T-57/12, neobjavljena, EU:T:2013:410)* trebalo dovesti do poništenja odluke o zadržavanju tog uvrštenja na popisima koji se nalaze u aktima iz lipnja 2013.
- 45 Vijeće tvrdi da se uvrštenje tužiteljeve tvrtke na sporne popise temelji na dvama različitim kriterijima: da djeluje za račun IRISL-a i da pomaže subjektima uvrštenima na te popise da izbjegavaju sankcije koje se na njih odnose. Slijedom toga, razlozi koji se navode u aktima iz lipnja 2013. i pruženi dokazi omogućuju opravdanje tog uvrštenja na temelju prvog ili drugog navedenog kriterija.
- 46 U tom pogledu, treba podsjetiti da prema sudskoj praksi Vijeće ima određeno diskrecijsko pravo za utvrđivanje od slučaja do slučaja jesu li pravni kriteriji na kojima se temelje ograničavanja u konkretnom slučaju ispunjeni (vidjeti presudu od 3. srpnja 2014., *National Iranian Tanker Company/Vijeće, T-565/12, EU:T:2014:608, t. 54. i navedenu sudsku praksu*).
- 47 Međutim, sudovi Europske unije moraju osigurati u načelu cjelovit nadzor zakonitosti svih akata Unije u pogledu temeljnih prava koja čine dio pravnog poretka Unije, čak i kada ti akti provode rezolucije koje je usvojilo Vijeće sigurnosti na temelju Glave VII. Povelje Ujedinjenih naroda (vidjeti presudu od 3. srpnja 2014., *National Iranian Tanker Company/Vijeće, T-565/12, EU:T:2014:608, t. 55. i navedenu sudsku praksu*).
- 48 Među ta temeljna prava pripadaju, među ostalim, poštovanje prava obrane i prava na učinkovitu sudsku zaštitu (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., *Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 59. i navedenu sudsku praksu*).
- 49 Poštovanje prava obrane, potvrđeno člankom 41. stavkom 2. Povelje Europske unije o temeljnim pravima i u ovom slučaju zajamčeno člankom 24. stavcima 3. i 4. Odluke 2010/413 i člankom 46. stavcima 3. i 4. Uredbe br. 267/2012, obuhvaća pravo na saslušanje i pravo na pristup spisima uz poštovanje zakonitog interesa povjerljivosti (vidjeti u tom smislu presudu od 28. studenoga 2013., *Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 60. i navedenu sudsku praksu*).
- 50 Pravo na djelotvornu sudsku zaštitu, potvrđeno u članku 47. Povelje o temeljnim pravima, zahtijeva da zainteresirana osoba bude upoznata s razlozima na kojima se temelji odluka koja se odnosi na nju, bilo čitanjem same odluke bilo priopćenjem tih razloga na njezin zahtjev, ne dovodeći u pitanje ovlast nadležnog suca zahtijevati od dotičnog tijela da ih priopći, kako bi joj omogućilo da obrani svoja prava

u najboljim mogućim uvjetima i da odluči, potpuno poznajući činjenice, je li korisno obratiti se nadležnom sucu, kao i omogućilo tom sucu da provodi nadzor nad zakonitošću predmetne odluke (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 61. i navedenu sudsku praksu).

- 51 Učinkovitost sudskog nadzora koju jamči članak 47. Povelje o temeljnim pravima zahtijeva da se sudac Unije uvjeri da se ta odluka, koja se osobno tiče dotične osobe ili subjekta, temelji na dovoljno čvrstoj činjeničnoj osnovi. To podrazumijeva provjeru navedenih činjenica u obrazloženju koje podupire spomenutu odluku, kako sudski nadzor ne bi bio ograničen na utvrđenje apstraktne vjerojatnosti navedenih razloga, nego i na saznanje o tome jesu li ti razlozi, ili barem jedan od njih ako ga se smatra dovoljno snažnim da može podržati tu istu odluku, potkrijepljeni (vidjeti presudu od 28. studenoga 2013., Vijeće/Fulmen i Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, t. 64. i navedenu sudsku praksu).
- 52 Sudska kontrola zakonitosti akata kojima su usvojene mjere ograničavanja u odnosu na neki subjekt uključuje ocjenu činjenica i okolnosti koje se navode kao obrazloženje, kao i provjeru dokaza i podataka na kojima se temelji ta ocjena. U slučaju osporavanja, zadaća je Vijeća iznijeti te elemente kako bi ih provjerili sudovi Unije (vidjeti u tom smislu presude od 6. rujna 2013., Bateni/Vijeće, T-42/12 i T-181/12, neobjavljena, EU:T:2013:409, t. 46. i navedenu sudsku praksu i od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453, t. 42. i navedenu sudsku praksu). Drugim riječima, na nadležnom je tijelu Unije da u slučaju osporavanja dokaže osnovanost razloga upotrijebljenih protiv osobe koje se to tiče, a ne na njoj samoj da pruži negativan dokaz o neosnovanosti spomenutih razloga. Važno je, međutim, da pruženi podaci ili dokazi potkrijepljuju razloge navedene protiv dotične osobe (vidjeti presudu od 3. srpnja 2014., National Iranian Tanker Company/Vijeće, T-565/12, EU:T:2014:608, t. 57. i navedenu sudsku praksu).
- 53 U ovom slučaju, prije ispitivanja osnovanosti prigovora istaknutih u okviru drugog tužbenog razloga, opisanih u točki 44. gore, valja odrediti elemente na koje se Vijeće može svrhovito pozvati s obzirom na poštovanje tužiteljevih prava obrane i njegova prava na učinkovitu sudsku zaštitu.

Elementi na koje se Vijeće u ovom slučaju može svrhovito pozvati

- 54 Potrebno je ocijeniti može li se Vijeće svrhovito pozvati na dokaze koje je pružilo u odgovoru na tužbu u predmetu T-423/13 u prilog obrazloženju za uvrštenje tužitelja na sporne popise a da se time ne povrijede tužiteljeva prava obrane kao i njegovo prava na učinkovitu sudsku zaštitu.
- 55 Na prvome mjestu valja podsjetiti da se zakonitost pobijanih akata može načelno ocjenjivati samo na temelju činjeničnih i pravnih elemenata na osnovi kojih su ti akti doneseni, a ne na temelju elemenata za koje je Vijeće saznalo nakon donošenja tih akata, i to čak ako ono smatra da su ti elementi mogli valjano dopuniti razloge koji su navedeni u tim aktima i da su mogli poslužiti kao osnova za njihovo donošenje. Naime, Opći sud ne može udovoljiti zahtjevu Vijeća da u konačnici izmijeni razloge na kojima se ti akti temelje (vidjeti presudu od 6. rujna 2013., Bateni/Vijeće, T-42/12 i T-181/12, neobjavljena, EU:T:2013:409, t. 51. i navedenu sudsku praksu).
- 56 Na drugome mjestu valja podsjetiti da, prema sudskoj praksi, u slučaju kasnije odluke o zamrzavanju financijskih sredstava, poštovanje prava obrane zahtijeva, s jedne strane, da se zahvaćenoj osobi priopće informacije ili dokazi iz spisa koji prema mišljenju Vijeća opravdavaju zadržavanje njezina imena na spornim popisima kao i, ovisno o slučaju, nove inkriminirajuće dokaze i, s druge strane, da joj se omogući da svrhovito izloži svoje viđenje stvari (presuda od 12. prosinca 2006., Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran/Vijeće, T-228/02, EU:T:2006:384, t. 126.).

- 57 Drugim riječima, u slučaju prvog akta kojim se zamrzavaju subjektova financijska sredstva, osim ako se tomu ne protive važni razlozi koji se tiču sigurnosti Unije ili njezinih država članica ili vođenja njihovih međunarodnih odnosa, inkriminirajuće dokaze treba priopćiti istodobno s donošenjem dotičnog akta ili čim to bude moguće nakon spomenutog donošenja. Na zahtjev dotičnog subjekta, on također ima pravo iznijeti svoje stajalište u pogledu tih dokaza jednom kad je akt donesen (vidjeti presudu od 6. rujna 2013., Bank Melli Iran/Vijeće, T-35/10 i T-7/11, EU:T:2013:397, t. 83. i navedenu sudsku praksu). Nasuprot tomu, svakoj novoj odluci o zamrzavanju financijskih sredstava treba prethoditi nova mogućnost saslušanja i, ovisno o slučaju, priopćenje novih inkriminirajućih dokaza (presuda od 11. srpnja 2007., Sison/Vijeće, T-47/03, neobjavljena, EU:T:2007:207, t. 173. i 178.).
- 58 U ovom slučaju mora se istaknuti da je Vijeće tek u trenutku podnošenja odgovora na tužbu u predmetu T-423/13 pred Općim sudom 4. studenoga 2013. uputilo na nove dokaze, pronađene na internetu 11. ožujka 2013. i 28. listopada 2013., na temelju kojih je smatralo da može opravdati odluku o zadržavanju tužiteljeve tvrtke na spornim popisima. Riječ je o sljedećim dokazima:
- (a) životopis tužiteljeva radnika pronađen 28. listopada 2013. na internetu u kojem se u biti navodi da njegov autor radi za tužitelja, koji je HDSL-ov agent u luci Jebel Ali (Ujedinjeni Arapski Emirati), i da je angažiran uvijek kad IRISL pozove navedenu luku kako bi mu pružio nužnu pomoć;
 - (b) izvadak s internetske stranice udruge pomorskih agenata u Dubaiju, pronađen na internetu 11. ožujka 2013., iz kojeg proizlazi da ime tužiteljeva zastupnika odgovara imenu zastupnika društva Great Ocean Shipping Service;
 - (c) životopis osobe koja živi u Sharjahu (Ujedinjeni Arapski Emirati), pronađen 11. ožujka 2013. na internetskoj stranici trgovačkog društva sa sjedištem u Sharjahu, u kojem se navodi da dotična osoba od veljače 2010. do danas radi za tužitelja i društvo Great Ocean Shipping Service;
 - (d) izvadak s internetske stranice organizacije iranskih izvoznika proizvoda rudarske industrije i inženjerskih usluga, pronađen na internetu 28. listopada 2013., u kojem se tužitelj predstavlja kao HDSL-ov agent.
- 59 U tom pogledu, kao prvo, valja napomenuti da je prije donošenja akata iz lipnja 2013. Vijeće imalo na raspolaganju samo dokaze pronađene na internetu 11. ožujka 2013. Međutim, već zbog toga Vijeće se, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 55. gore, ne može u prilog aktima iz lipnja 2013. pozivati na druge dokaze koje je pronašlo na internetu nakon dana donošenja tih akata, to jest 28. listopada 2013.
- 60 Kao drugo, valja istaknuti da je odluka o zadržavanju tužiteljeve tvrtke na spornim popisima koji se nalaze u aktima iz lipnja 2013. nova odluka o mjerama ograničavanja, pa je Vijeće stoga prije njezina donošenja bilo dužno tužitelju priopćiti informacije ili dokaze iz spisa koji prema njegovu mišljenju opravdavaju to zadržavanje, u skladu sa sudskom praksom koja se navodi u točkama 56. i 57. gore.
- 61 To utvrđenje ne može se dovesti u pitanje argumentom koji je Vijeće istaknulo na raspravi, prema kojem je tužitelj u skladu sa sudskom praksom Unije trebao podnijeti zahtjev za uvid u spis kako bi se upoznao s dokazima spomenutima u točki 58. gore i, s obzirom na to da to nije učinio, Vijeće mu nije bilo dužno samoinicijativno pružiti uvid u spis.
- 62 U tom pogledu valja podsjetiti da, sukladno sudskoj praksi, kad su priopćene informacije koje su dovoljno precizne i omogućuju zainteresiranom subjektu da učinkovito izloži svoje stajalište o dokazima koje mu Vijeće stavlja na teret, načelo poštovanja prava obrane ne podrazumijeva obvezu Vijeća da samoinicijativno omogući pristup dokumentima iz svojeg spisa. Vijeće je obvezno omogućiti pristup svim administrativnim dokumentima koji nisu povjerljivi, a koji se odnose na dotičnu mjeru, samo na zahtjev zainteresirane strane (vidjeti presudu od 6. rujna 2013., Bank Melli Iran/Vijeće, T-35/10 i T-7/11, EU:T:2013:397, t. 84. i navedenu sudsku praksu).

- 63 Međutim, u ovom slučaju tužitelju prije donošenja akata iz lipnja 2013. nije priopćena nijedna informacija na temelju koje bi mogao svrhovito izložiti svoje stajalište o elementima koje mu je Vijeće stavilo na teret, a što se traži u skladu sa sudskom praksom navedenom u točki 57. gore. Nadalje, ni u dopisu Vijeća od 10. lipnja 2013. (vidjeti točku 19. gore) ni u aktima iz lipnja 2013. ne navode se novi elementi na koje se Vijeće oslonilo kako bi tužiteljevu tvrtku uvrstilo na sporne popise.
- 64 Usto, kao što to i Vijeće samo priznaje, novi dokazi, opisani u točki 58. gore, dio su javnog prostora jer se nalaze na internetu. Slijedom toga, nikakav važan razlog koji se tiče sigurnosti ili vođenja međunarodnih odnosa Europske unije ili njezinih država članica nije se protivio priopćavanju tih elemenata prije donošenja akata iz lipnja 2013.
- 65 Na kraju, valja istaknuti da bi se Vijeću omogućavanjem da se poziva na informacije iz odgovora na tužbu u predmetu T-423/13 dopustilo da ističe dodatne razloge kako bi se dopunili oni navedeni u aktima iz lipnja 2013., što bi također povrijedilo tužiteljeva prava obrane i njegovo pravo na učinkovitu sudsku zaštitu. Naime, budući da tužitelj nije bio u mogućnosti pravodobno se upoznati s tim razlozima kako bi, s jedne strane, iznio svoju obranu u upravnom postupku i, s druge strane, ocijenio osnovanost uvrštenja svojeg imena na sporne popise i opravdanost podnošenja tužbe, on bi svoje očitovanje protiv tih razloga mogao izložiti samo u replici i u usmenom dijelu postupka. Time bi načelo jednakosti stranaka pred sudom Unije bilo povrijeđeno (vidjeti u tom smislu presudu od 6. rujna 2013., Bateni/Vijeće, T-42/12 i T-181/12, neobjavljena, EU:T:2013:409, t. 54. i navedenu sudsku praksu).
- 66 U tim okolnostima valja zaključiti da Opći sud ne može uzeti u obzir informacije koje su prvi put priopćene u odgovoru na tužbu u predmetu T-423/13, unatoč tomu što bi mogle opravdati uvrštenje tužiteljeva imena na sporne popise. Uzimanje u obzir takvih elemenata povrijedilo bi, s jedne strane, načelo prema kojem se zakonitost pobijanih akata može ocjenjivati samo na temelju činjeničnih i pravnih elemenata na osnovi kojih su isti doneseni i, s druge strane, tužiteljeva prava obrane i njegovo pravo na učinkovitu sudsku zaštitu.
- 67 Stoga valja ispitati je li Vijeće počinilo pogrešku u ocjeni kada je smatralo da je uvrštenje tužiteljeve tvrtke na sporne popise bilo dovoljno potkrijepljeno i bez dokaza koje je pružila u odgovoru na tužbu u predmetu T-423/13.

Osnovanost prigovora koji se temelji na pogrešci u ocjeni

- 68 Kako je to izloženo u točki 44. gore, tužitelj tvrdi da su razlozi koji se navode u prilog uvrštenju njegove tvrtke na sporne popise pogrešni i da Vijeće nije pružilo dokaz o tim razlozima.
- 69 Vijeće, nasuprot tomu, kako se to navodi u točki 45. gore, tvrdi da se uvrštenje tužiteljeve tvrtke na sporne popise temelji na dvama različitim kriterijima, i to: da tužitelj djeluje za račun IRISL-a i da pomaže subjektima uvrštenima na te popise da izbjegavaju sankcije koje se na njih odnose. Vijeće ističe da se, u slučaju ako Opći sud zaključi da razlozi u vezi s prvim kriterijem nisu potkrijepljeni, navedeno uvrštenje može pokazati opravdanim na temelju razloga koji se odnose na drugi kriterij.
- 70 U tom pogledu valja podsjetiti da radi opravdanja za uvrštenje tužiteljeve tvrtke na sporne popise Vijeće u vezi s prvim kriterijem navedenim u točki 69. gore tvrdi da je tužitelj pod kontrolom M. F.-a, koji je bio regionalni direktor IRISL-a za Ujedinjene Arapske Emirate, da kao HDSSL-ov agent djeluje u svojstvu pomorskog agenta IRISL-a u luci Jebel Ali i da je izdao lažne prijevozne isprave za IRISL i subjekte u njegovu vlasništvu ili pod njegovim nadzorom. U pogledu drugog kriterija navedenog u točki 69. gore, Vijeće navodi da je tužitelj osnovan kako bi zamijenio subjekt koji je bio pod sankcijama Unije i koji je kasnije likvidiran, s obzirom na to, s jedne strane, da tužitelj i predmetni subjekt imaju istog zastupnika u udruzi pomorskih agenata u Dubaiju i, s druge strane, da je

predmetni subjekt pružao usluge pomorske agencije HDSL-u i danas tužitelj pruža iste usluge tom subjektu, upisanom od 26. srpnja 2010., te mu tako omogućava da izbjegava sankcije koje se na njega odnose.

- 71 Međutim, treba pojasniti da su jedini dokazi koje je Vijeće pružilo oni navedeni u točki 58. gore, koji se zbog razloga opisanih u točkama 59. do 66. gore ne mogu uzeti u obzir.
- 72 Slijedom toga, nameće se zaključak da se, u nedostatku dokaza na koje se Vijeće može učinkovito pozvati, uvrštenje tužiteljeve tvrtke na sporne popise temelji isključivo na načelnim tvrdnjama, i to kako u pogledu razloga za uvrštenje u vezi s prvim kriterijem tako i u pogledu onih u vezi s drugim kriterijem (vidjeti točku 69. gore).

Osnovanost prigovora koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava

- 73 U sklopu drugog tužbenog razloga tužitelj također, kako je to istaknuto u točki 44. gore, tvrdi da je uvrštenje njegove tvrtke na sporne popise nakon donošenja presude od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) izgubilo pravnu osnovu. Taj argument ističe u replici jer predmetna presuda kada je podnosio tužbu još nije bila donesena. U odgovoru na mjere upravljanja postupkom tužitelj usto pojašnjava da je Opći sud u navedenoj presudi presudio da Vijeće nije opravdalo uvrštenje IRISL-ova imena na sporne popise i da je, slijedom toga, uvrštenje imena subjekata (uključujući tužitelja) koji su u vlasništvu ili pod kontrolom IRISL-a ili koji djeluju za njegov račun postalo nezakonito počevši od srpnja 2010. (to jest od dana kada je IRISL prvi put uvršten). Napominje da, prema sudskoj praksi Općeg suda, presuda kojom se poništava uvrštenje na popis „retroaktivno briše subjektovo ime iz pravnog sustava te se smatra da do uvrštenja nikada nije došlo”. Prema tužiteljevu mišljenju, to načelo primjenjivo je u ovom slučaju.
- 74 Vijeće osporava tužiteljev argument i u svojem odgovoru na mjere upravljanja postupkom, među ostalim, ističe da se tužitelj u replici koju je podnio nakon donošenja presude od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) nije pozvao na tužbeni razlog ili argument prema kojem se u trenutku donošenja akata iz lipnja 2013. smatralo da do uvrštenja imena IRISL-a i drugih zahvaćenih subjekata na sporne popise nikad nije došlo. Slijedom toga, prema mišljenju Vijeća, Opći sud u ovom slučaju ne može razmotriti takav tužbeni razlog ili argument jer bi prekoračio tužbeni zahtjev.
- 75 U tom pogledu valja napomenuti da je, protivno onomu što tvrdi Vijeće, tužitelj u replici pozvao Opći sud da se izjasni o posljedicama presude od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) u odnosu na akte iz lipnja 2013. (vidjeti točku 44. gore), pa su primjedbe koje je stavio u svojem odgovoru na mjere upravljanja postupkom samo podrobnije objašnjenje tog argumenta, koji je, prema tome, dopušten.
- 76 Nadalje, u svakom slučaju valja napomenuti da je pitanje posljedica pravomoćne presude Općeg suda jedan od razloga koji se tiču javnog poretka, a koje sudovi Unije mogu istaknuti po službenoj dužnosti (vidjeti analogijom presudu od 1. lipnja 2006., P & O European Ferries (Vizcaya) i Diputación Foral de Vizcaya/Komisija, C-442/03 P i C-471/03 P, EU:C:2006:356, t. 45.). Slijedom toga, čak i da tužitelj nije istaknuo argumente u replici i u svojem odgovoru na mjere upravljanja postupkom, Opći sud bio bi dužan po službenoj dužnosti ocijeniti učinke presude od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) na pobijane akte.
- 77 Što se tiče meritorne ocjene tužiteljeva argumenta koji se odnosi na to da je Vijeće počinilo pogrešku koja se tiče prava, treba istaknuti da iz sudske prakse proizlazi da valjanost uvrštenja subjektova imena na popis osoba ili drugih subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja zbog njegove povezanosti s drugim subjektom čije se ime nalazi na tom popisu ovisi o tome je li na dan uvrštenja ime tog drugog subjekta valjano uvršteno na taj popis. U skladu s tom sudskom praksom, zamrzavanje financijskih

sredstava subjekata u vlasništvu ili pod kontrolom subjekta koji je valjano uvršten na predmetni popis ili subjekata koji djeluju za račun tog drugog subjekta nužno je i prikladno radi osiguranja učinkovitosti mjera donesenih protiv tog subjekta i kao jamstvo da se te mjere neće izbjeći. Slijedom toga, bez valjanog uvrštenja IRISL-ova imena na sporne popise, uvrštenje imena subjekata koji djeluju za njegov račun ili pružaju ključne usluge IRISL-u ili drugim subjektima koji djeluju za njegov račun na sporne popise nije više opravdano ciljem osiguranja učinkovitosti mjera donesenih protiv IRISL-a i jamstvom da se te mjere neće izbjeći (vidjeti u tom smislu presudu od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453, t. 75. do 77.; vidjeti također presudu od 9. prosinca 2014., BT Telecommunications/Vijeće, T-440/11, neobjavljena, EU:T:2014:1042, t. 149. i navedenu sudsku praksu).

- 78 U ovom slučaju valja naglasiti da je 16. rujna 2013. donesena presuda Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453), kojom su poništene mjere ograničavanja protiv IRISL-a i drugih subjekata, uključujući HDSL i SAPID. S tim u vezi valja istaknuti da su mjere ograničavanja protiv IRISL-a upotrijebljene kao opravdanje za uvrštenje tužiteljeve tvrtke na sporne popise na temelju prvog kriterija navedenog u točki 69. gore, to jest da djeluje za račun IRISL-a, dok su mjere ograničavanja protiv HDSL-a i SAPID-a, kako to proizlazi iz teksta akata iz lipnja 2013. (vidjeti točku 18. gore), upotrijebljene kao opravdanje za uvrštenje tužiteljeve tvrtke na te popise na temelju drugog kriterija navedenog u točki 69. gore, to jest da pomaže uvrštenim subjektima da izbjegavaju sankcije koje se na njih odnose.
- 79 Međutim, iako je točno da su učinci uvrštenja IRISL-a, HDSL-a i SAPID-a na sporne popise ostali na snazi do isteka roka iz članka 60. stavka 2. Statuta Suda Europske unije, odstupajući od članka 280. UFEU-a, to jest istekom roka za žalbu iz članka 56. stavka 1. tog Statuta, ipak se mora priznati da je istekom tog roka uvrštenje s povratnim učinkom obrisano iz pravnog poretka kao da do njega nikad nije došlo (presuda od 28. svibnja 2013., Abdulrahim/Vijeće i Komisija, C-239/12 P, EU:C:2013:331, t. 68.; vidjeti također presudu od 9. prosinca 2014., BT Telecommunications/Vijeće, T-440/11, neobjavljena, EU:T:2014:1042, t. 149. i navedenu sudsku praksu).
- 80 Naime, Opći sud može odrediti rok u kojem su učinci poništenja akta odgođeni kako bi Vijeće moglo otkloniti utvrđene povrede donošenjem, ovisno o slučaju, novih općih kriterija za uvrštenje na popis osoba ili drugih subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja ili novih mjera ograničavanja kojima je cilj zamrznuti financijska sredstva dotičnog subjekta od tog trenutka nadalje. Ipak valja istaknuti da novi opći kriteriji za uvrštenje kao i nove mjere ograničavanja ne mogu konvalidirati mjere za koje je presudom Općeg suda utvrđeno da su nezakonite (vidjeti u tom smislu presudu od 22. rujna 2015., First Islamic Investment Bank/Vijeće, T-161/13, EU:T:2015:667, t. 102.).
- 81 Stoga odgoda učinaka poništenja akta ne oslabljuje načelo, naglašeno u sudskoj praksi navedenoj u točki 79. gore, prema kojem istekom odgovornog roka poništenje dotičnih akata proizvodi retroaktivne učinke, na temelju čega se može smatrati da ti akti obuhvaćeni poništenjem nikada nisu postojali.
- 82 Stoga u ovom slučaju – bilo da je riječ o prvom kriteriju prema kojem tužitelj djeluje za račun IRISL-a ili o drugom kriteriju prema kojem tužitelj pomaže uvrštenim subjektima da izbjegavaju sankcije koje se na njih odnose jer djeluje za račun HDSL-a i SAPID-a ili jer je zamijenio Great Ocean Shipping Services kako bi nastavio djelatnosti koje je to društvo obavljalo za HDSL – uzimajući u obzir činjenicu da je Opći sud poništio uvrštenja imena IRISL-a, HDSL-a i SAPID-a na sporne popise, više nije moguće opravdati donošenje i zadržavanje mjera ograničavanja protiv tužitelja na osnovi prvog ili drugog kriterija, s obzirom na to da oni ovise o tome jesu li ti subjekti valjano uvršteni ili ne (vidjeti u tom smislu presudu od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453, t. 75. do 77.; vidjeti također analogijom presudu od 9. prosinca 2014., BT Telecommunications/Vijeće, T-440/11, EU:T:2014:1042, t. 149. i navedenu sudsku praksu).

- 83 Zato valja zaključiti da je Vijeće počinilo pogrešku koja se tiče prava kada je svoju odluku o zadržavanju uvrštenja tužiteljeve tvrtke na sporne popise utemeljilo na razlozima u vezi s prvim ili drugim kriterijem navedenim u točki 82. gore.
- 84 Stoga valja usvojiti drugi tužbeni razlog kao i tužbu u predmetu T-423/13 i poništiti akte iz lipnja 2013. u dijelu u kojem se odnose na tužitelja, pri čemu nije potrebno ispitati ostale tužbene razloge.

Predmet T-64/14

- 85 U predmetu T-64/14 tužitelj ističe sedam tužbenih razloga u prilog poništenju akata iz studenoga 2013. Ti tužbeni razlozi temelje se, kao prvo, na nepostojanju pravne osnove pobijanih akata zbog nezakonitosti općih kriterija za uvrštenje koji su utvrđeni mjerama iz listopada 2013., kao drugo, na povredi načela zaštite legitimnih očekivanja, formalne pravomoćnosti presuda, načela pravne sigurnosti, načela *ne bis in idem*, materijalne pravomoćnosti i načela zabrane diskriminacije, kao treće, na povredi obveze obrazlaganja, kao četvrto, na povredi prava obrane, kao peto, na pogrešci u ocjeni, nepoštovanju mjerodavnih kriterija za sastavljanje spornih popisa, nepostojanju dokaza koji opravdavaju mjere ograničavanja kao i, u biti, na pogrešci koja se tiče prava, kao šesto, na povredi temeljnih prava, i to prava vlasništva, slobode poduzetništva i prava na ugled i, kao sedmo, na zlouporabi ovlasti Vijeća.
- 86 Najprije valja ispitati peti tužbeni razlog.
- 87 U sklopu petog tužbenog razloga tužitelj ističe šest argumenata. Kao prvo, tvrdi da odluka o zadržavanju IRISL-a na spornim popisima još nije bila donesena kada je donesena odluka o zadržavanju njegove tvrtke na tim popisima koji se nalaze u aktima iz studenoga 2013. Kao drugo, tvrdi da uopće ne pruža usluge IRISL-u. Kao treće, naglašava da odluka o zadržavanju HDSL-a na spornim popisima još nije bila donesena kada je njegova tvrtka ponovno uvrštena na te iste popise i da stoga potonje uvrštenje, opravdano činjenicom da tužitelj pruža ključne usluge HDSL-u, nema pravnu osnovu. Kao četvrto, smatra da to što je HDSL-ov agent ne opravdava uvrštenje njegove tvrtke na predmetne popise i u replici je nadodao da su objašnjenja Vijeća koja je ono pružilo radi detaljnijeg opisa razloga za to uvrštenje zakašnjela i nedovoljno dokazana. Kao peto, tvrdi da nema dokaza o njegovoj povezanosti sa širenjem nuklearnog oružja. Kao šesto, njegov radnik čiji je životopis Vijeće priložilo ne pruža usluge IRISL-ovim plovilima, koja se, uostalom, nikad ne zaustavljaju u luci Jebel Ali.
- 88 Vijeće osporava osnovanost tužiteljevih argumenata. Na prvome mjestu navodi da su IRISL i HDSL i dalje bili uvršteni na sporne popise u trenutku uvrštenja tužiteljeve tvrtke na te popise jer je Opći sud u trenutku kada je poništio njihovo uvrštenje predvidio zadržavanje na snazi učinaka dotičnih akata sve dok ne nastupe učinci djelomičnog poništenja Uredbe br. 267/2012 (presuda od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453, t. 80. do 83.), to jest do isteka roka za žalbu pred Sudom iz članka 56. Statuta Suda Europske unije. Na drugome mjestu tvrdi da su usluge koje tužitelj u svojstvu agenta pruža HDSL-u ključne jer HDSL bez njih ne bi mogao poslovati u Ujedinjenim Arapskim Emiratima. Na trećemu mjestu naglašava da kriteriji na temelju kojih je tužiteljeva tvrtka uvrštena na te popise nisu oni koji se odnose na njegovu povezanost sa širenjem nuklearnog oružja, nego opći kriteriji za uvrštavanje utvrđeni mjerama iz listopada 2013., navedeni u točki 25. gore. Na četvrtome mjestu naglašava da je pružilo dokaze za zadržavanje uvrštenja tužiteljeve tvrtke na te popise, i to životopis jednog od njegovih radnika u kojem se navodi da taj radnik obavlja poslove za IRISL kada njegova plovila staju u luci Jebel Ali.
- 89 Valja podsjetiti da je tužiteljeva tvrtka uvrštena na sporne popise na temelju općih kriterija za uvrštenje, određenih mjerama iz listopada 2013. – na osnovi kojih se na te popise mogu uvrstiti, među ostalim, imena „osoba ili drugih subjekata koji su u vlasništvu ili pod kontrolom IRISL-a, koji djeluju za njegov račun ili pružaju usluge osiguranja ili druge bitne usluge IRISL-u ili subjektima u njegovu vlasništvu ili

pod njegovom kontrolom ili koji djeluju za njegov račun” – i da je to uvrštenje obrazloženo na sljedeći način: „[Tužitelj] pruža ključne usluge [HDSL-u], koji je subjekt uvršten na popis i djeluje u ime IRISL-a.”

- 90 Tužiteljeva tvrtka uvrštena je 16. studenoga 2013. na osnovi činjenice da je u svojstvu agenta pružao ključne usluge HDSL-u, subjektu koji djeluje za račun IRISL-a. Uvrštenje je obrazloženo u dvije točke, od kojih se prva odnosi na činjenicu da je tužitelj pružao ključne usluge HDSL-u, a druga na činjenicu da je HDSL subjekt koji djeluje za račun IRISL-a.
- 91 Kao što je to izloženo u točki 78. gore, uvrštenje IRISL-a i HDSL-a na sporne popise poništeno je presudom Općeg suda (presuda od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453) i, kao što je opisano u točki 79. gore, zbog povratnog djelovanja njihova poništenja treba smatrati da do tih uvrštenja nikada nije došlo.
- 92 Kao što je to navedeno u točki 32. gore, IRISL i HDSL ponovno su uvršteni na sporne popise 26. studenoga 2013., to jest nakon što je tužiteljeva tvrtka uvrštena na te popise 16. studenoga 2013.
- 93 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da, u trenutku kada je tužiteljeva tvrtka uvrštena na sporne popise, to jest na dan u odnosu na koji se u skladu sa sudskom praksom ocjenjuje zakonitost pobijanih akata, IRISL i HDSL nisu bili valjano uvršteni na te popise.
- 94 Slijedom toga, kao što to tužitelj navodi i zbog istih razloga poput onih navedenih u točkama 77. do 82. gore, valja zaključiti da je Vijeće počinilo pogrešku koja se tiče prava kada je odlučilo da će aktima iz studenoga 2013. zadržati na snazi uvrštenje tužiteljeve tvrtke na sporne popise na osnovi činjenice da su IRISL i HDSL uvršteni na te popise a da na dan uvrštenja tužiteljeve tvrtke na te popise imena navedenih subjekata nisu bila valjano uvrštena na te iste popise.
- 95 Naime, kako je to opisano u točki 77. gore, bez valjanog uvrštenja IRISL-a i HDSL-a na sporne popise, uvrštenje tužiteljeve tvrtke na te popise uz obrazloženje da pruža ključne usluge HDSL-u, kao subjektu koji djeluje za račun IRISL-a, više nije opravdano ciljem osiguranja učinkovitosti mjera donesenih protiv IRISL-a i jamstvom da se te mjere neće izbjeći (vidjeti u tom smislu presude od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće, T-489/10, EU:T:2013:453, t. 75. do 77. i od 9. prosinca 2014., BT Telecommunications/Vijeće, T-440/11, neobjavljena, EU:T:2014:1042, t. 149. i navedenu sudsku praksu).
- 96 Tom zaključku ne protivi se argument koji je Vijeće istaknulo u svojem odgovoru na mjere upravljanja postupkom, a kojim tvrdi da presuda od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) nije dovela u pitanje činjenice navedene u obrazloženju za uvrštenje IRISL-a na sporne popise i da su stoga, računajući od dana izmjene općih kriterija za uvrštenje na osnovi mjera iz listopada 2013., donesenih radi otklanjanja nezakonitosti utvrđenih u toj presudi, iste činjenice koje su opravdale uvrštenje koje je poništio Opći sud postale usklađene s jednim od tih općih kriterija za uvrštenje, i to onim prema kojem se na te popise mogu uvrstiti imena osoba ili drugih subjekata koji su izbjegavali ili kršili odredbe rezolucija Ujedinjenih naroda ili akata Unije. Drugim riječima, prema mišljenju Vijeća, navedenom izmjenom općih kriterija za uvrštenje na osnovi mjera iz listopada 2013., do koje je došlo prije nego što je tužiteljeva tvrtka uvrštena na te popise aktima iz studenoga 2013., uvrštenja IRISL-a i HDSL-a na te popise konvalidirala su od dana donošenja tih mjera.
- 97 Međutim, valja napomenuti da to što je Vijeće donošenjem mjera iz listopada 2013. tijekom razdoblja suspenzije poništenja utvrđenog presudom od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) i prije uvrštenja tužiteljeve tvrtke na sporne popise aktima iz studenoga 2013. izmijenilo opće kriterije za uvrštenje na popise osoba i drugih subjekata obuhvaćenih mjerama ograničavanja – kako bi, među ostalim, uskladilo uvrštenja IRISL-a i HDSL-a na te popise s tim novim općim kriterijima za uvrštenje – ne može učiniti nevaljanim zaključak prema kojem je, kao

što je to naglašeno u točkama 79. do 81. i 91. gore, istekom razdoblja suspenzije učinaka poništenja utvrđenog navedenom presudom uvrštenje IRISL-a i HDSL-a, poništeno tom presudom, s povratnim učinkom obrisano iz pravnog poretka kao da do njega nikad nije došlo. Naime, samom izmjenom tih novih općih kriterija uvrštenja IRISL-a i HDSL-a na predmetne popise – do kojih je došlo na osnovi prethodnih općih kriterija za uvrštenje – ne mogu konvalidirati od dana donošenja te izmjene, pa ta izmjena ne može otkloniti nezakonitosti utvrđene presudom od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) kojom su ta uvrštenja poništena.

- 98 Tumačenje koje bi bilo drukčije od onog opisanog u točki 97. gore bilo bi protivno načelu iz točke 55. gore. Zato radi ocjene zakonitosti uvrštenja IRISL-a i HDSL-a na sporne popise nije moguće uzeti u obzir činjenične i pravne elemente koji su nastali nakon što su njihova imena uvrštena na te popise.
- 99 Slijedom toga, kao što je to naglašeno u točki 80. gore, Vijeće samom izmjenom općih kriterija za uvrštenje na osnovi mjera iz listopada 2013. ne može otkloniti nezakonitosti utvrđene u presudi od 16. rujna 2013., Islamic Republic of Iran Shipping Lines i dr./Vijeće (T-489/10, EU:T:2013:453) i zadržati uvrštenje IRISL-a i HDSL-a na sporne popise. Konačno, što se tiče tog uvrštenja, valja utvrditi da Vijeće nije samo izmijenilo te opće kriterije za uvrštenje, nego je provelo i nova uvrštenja, među ostalim, na temelju tih novih općih kriterija za uvrštenje. Međutim, kako je to navedeno u točkama 92. i 93. gore, nova su uvrštenja obavljena nakon što je tužiteljeva tvrtka uvrštena na te popise, pa ona, zbog razloga izloženih u točkama 94. i 95. gore, ne mogu opravdati potonje uvrštenje na temelju akata iz studenoga 2013.
- 100 Slijedom toga, valja prihvatiti peti tužbeni razlog i poništiti akte iz studenoga 2013. u dijelu u kojem se odnose na tužitelja, pri čemu nije potrebno ispitati ostale tužbene razloge kao ni prigovor nezakonitosti općih kriterija za uvrštenje određenih mjerama iz listopada 2013.

O učincima djelomičnog poništenja pobijanih akata

- 101 Što se tiče Provedbene uredbe br. 522/2013 kojom je tužiteljeva tvrtka uvrštena na popis u Prilogu IX. Uredbi br. 267/2012, valja istaknuti da navedena uredba ne proizvodi pravne učinke nakon donošenja Uredbe br. 1154/2013. Posljedično, poništenje Provedbene uredbe br. 522/2013 u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja odnosi se samo na učinke koje je taj akt proizveo od dana svojeg stupanja na snagu do dana donošenja Uredbe br. 1154/2013.
- 102 Što se tiče Odluke 2013/270, kojom je tužiteljeva tvrtka uvrštena na popis u Prilogu II. Odluci 2010/413, valja naglasiti da to poništenje u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja stupa na snagu odmah i konačno je.
- 103 Što se tiče vremenskih učinaka poništenja Uredbe br. 1154/2013, treba podsjetiti da na temelju članka 60. stavka 2. Statuta Suda Europske unije, odstupajući od članka 280. UFEU-a, poništenje te uredbe u dijelu u kojem se odnosi na tužitelja stupa na snagu tek istekom roka za žalbu iz članka 56. stavka 1. tog Statuta ili, ako je u tom roku podnesena žalba, od dana njezina odbijanja (vidjeti analogijom presude od 16. rujna 2011., Kadio Morokro/Vijeće, T-316/11, neobjavljena, EU:T:2011:484, t. 38. i od 6. rujna 2013., Good Luck Shipping/Vijeće, T-57/12, neobjavljena, EU:T:2013:410, t. 74.).
- 104 Što se tiče Odluke 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2013/661, valja naglasiti da na temelju članka 264. drugog stavka UFEU-a Opći sud može, ako to smatra potrebnim, navesti koji se učinci akta koji je proglasio ništavim moraju smatrati konačnima (vidjeti u tom smislu presude od 6. rujna 2013., Europäisch-Iranische Handelsbank/Vijeće, T-434/11, EU:T:2013:405, t. 220. i Good Luck Shipping/Vijeće, T-57/12, neobjavljena, EU:T:2013:410, t. 75.).

- ¹⁰⁵ U tom pogledu postojanje razlike između dana od kojeg stupa na snagu djelomično poništenje Uredbe br. 1154/2013 kojom je izmijenjen Prilog IX. Uredbi br. 267/2012 i ono Priloga II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2013/661, moglo bi ozbiljno ugroziti pravnu sigurnost jer su tim dvama aktima predviđene istovjetne mjere u pogledu tužitelja.
- ¹⁰⁶ Učinci Priloga II. Odluci 2010/413, kako je izmijenjena Odlukom 2013/661, stoga se trebaju zadržati na snazi u odnosu na tužitelja sve dok ne nastupe učinci djelomičnog poništenja Uredbe br. 1154/2013 u odnosu na Prilog IX. Uredbi br. 267/2012 (vidjeti analogijom presude od 11. prosinca 2012., Sina Bank/Vijeće, T-15/11, EU:T:2012:661, t. 89. i od 6. rujna 2013., Good Luck Shipping/Vijeće, T-57/12, neobjavljena, EU:T:2013:410, t. 76.).

Troškovi

- ¹⁰⁷ Sukladno članku 134. stavku 1. Poslovnika, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove. Budući da Vijeće nije uspjelo u postupku u obama spojenim predmetima T-423/13 i T-64/14, valja mu naložiti da, osim vlastitih troškova, snosi i tužiteljeve troškove, sukladno njegovu zahtjevu.

Slijedom navedenog,

OPĆI SUD (drugo vijeće)

proglašava i presuđuje:

1. U dijelu u kojem se odnose na Good Luck Shipping LLC, poništavaju se:

- **Odluka Vijeća 2013/270/ZVSP od 6. lipnja 2013. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana;**
- **Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 522/2013 od 6. lipnja 2013. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana;**
- **Odluka Vijeća 2013/661/ZVSP od 15. studenoga 2013. o izmjeni Odluke 2010/413/ZVSP o mjerama ograničavanja protiv Irana;**
- **Provedbena uredba Vijeća (EU) br. 1154/2013 od 15. studenoga 2013. o provedbi Uredbe (EU) br. 267/2012 o mjerama ograničavanja protiv Irana.**

2. Učinci Odluke 2013/661 zadržavaju se na snazi u odnosu na Good Luck Shipping sve dok ne nastupe učinci poništenja Uredbe br. 1154/2013.

3. Vijeće Europske unije snosi, osim vlastitih, i troškove Good Luck Shippinga.

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourgju 24. svibnja 2016.

Potpisi

Sadržaj

Okolnosti spora	2
Postupak i zahtjevi stranaka	6
Pravo	7
Predmet T-423/13	7
Elementi na koje se Vijeće u ovom slučaju može svrhovito pozvati	8
Osnovanost prigovora koji se temelji na pogrešci u ocjeni	10
Osnovanost prigovora koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava	11
Predmet T-64/14	13
O učincima djelomičnog poništenja pobijanih akata	15
Troškovi	16